

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری

دستورالعمل اجرایی دوره دکتری تخصصی پژوهشی
(Ph.D. by Research)

بسمه تعالی

در راستای اجرای آیین نامه دوره دکترای تخصصی پژوهشی (Ph.D. by Research) مصوب پنجاه و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۲/۳/۲۵ دستورالعمل اجرایی دوره های دکتری پژوهشی به شرح ذیل تدوین گردیده است:

ماده ۱: شرایط مرکز داوطلب پذیرش دانشجو

- ۱-۱- داشتن مجوز فعالیت از طرف شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی
- ۱-۲- دارا بودن حداقل یک استاد راهنما از اعضای هیئت علمی عضو مرکز با شرایط زیر:
  - ۱-۲-۱- داشتن حداقل رتبه دانشیاری
  - ۱-۲-۲- داشتن حداقل ۴ مقاله اصیل نمایه شده در نمایه نامه های بین المللی (Medline /Pub Med یا ISI) به عنوان نویسنده اول یا مسئول در طول ۲ سال گذشته
  - ۱-۲-۳- داشتن طرح تحقیقاتی مصوب یا گرنت (بودجه تحقیقاتی) کافی جهت اجرای پایان نامه دانشجو
- ۱-۳- داشتن فضای مناسب تحقیقاتی و آزمایشگاهی مناسب در مرکز مجری با تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت
- ۱-۴- انجام بخش عمده از مراحل طرح پژوهشی پیشنهادی جهت دوره دکتری تخصصی پژوهشی در مرکز درخواست کننده
- ۱-۵- عضویت حداقل ۲ محقق تمام وقت پژوهشی (حداقل استادیار) در مرکز جهت سرپرستی، همکاری یا نظارت در انجام پروژه

ماده ۲: مراحل گردش کار جهت ارائه مدارک لازم و اخذ و صدور مجوز

مرحله اول: ارسال موارد ذیل به معاونت تحقیقات و فناوری:

- ۱- نامه رئیس مؤسسه* مربوطه مبنی بر:

- در اختیار داشتن بودجه تحقیقاتی و کمک هزینه تحصیلی برای دانشجویان مربوطه، همچنین امکانات، تجهیزات و فضای فیزیکی مناسب
  - اعلام محل تأمین بودجه طرح (که می‌تواند از طرف منابع خارج از مرکز و مؤسسه تأمین شده باشد)
  - اعلام خط مشخص تحقیقاتی دانشجو و بیان مسئله تحقیقاتی که دانشجو در طول تحقیق به حل آن می‌پردازد
  - اعلام پیش‌بینی دست‌آورد فعالیت چهارساله حاصل از انجام دوره تحصیلی توسط مرکز
- ۲- فرم کار برگ تکمیل شده به انضمام مدارک اعلام شده در ضمیمه آن توسط مرکز متقاضی پذیرش دانشجو
- مرحله دوم :** مجوز تربیت دوره توسط معاونت تحقیقات و فناوری به معاونت آموزشی وزارت بهداشت اعلام شده و توسط آن معاونت در شورای گسترش مطرح و مصوب می‌گردد.
- مرحله سوم:** اعلام رسمی مجوز پذیرش دانشجو توسط معاونت تحقیقات و فناوری به مؤسسه

ماده ۳: مراحل پذیرش دانشجو

۳-۱- پس از ابلاغ وزارتخانه مبنی بر مجوز جذب دانشجو، مؤسسه می‌بایست ظرف مدت ۶ ماه فراخوان خود را از طریق سامانه دکتری تخصصی پژوهشی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و سایر رسانه های عمومی اعلام نماید. لازم است از زمان اعلام فراخوان تا پایان ثبت نام پذیرش، حداقل ۲ ماه فرصت جهت اخذ مدارک داوطلبان وجود داشته باشد.

۳-۲- لازم است مدارک داوطلبان در کمیته منتخب مؤسسه مجری بررسی شده و حائزین شرایط جهت مصاحبه به کمیته مصاحبه معرفی شوند.

۳-۳- اعضای کمیته منتخب عبارتند از:

- معاون پژوهشی مؤسسه یا نماینده آن
- معاون آموزشی مؤسسه یا نماینده آن
- معاون تحصیلات تکمیلی مؤسسه
- دو نفر از رؤسای مراکز تحقیقاتی مجری به انتخاب معاون پژوهشی مؤسسه

۳-۴- اعضای کمیته مصاحبه عبارتند از:

- رئیس مرکز تحقیقات متقاضی

- معاون پژوهشی مؤسسه یا نماینده آن
- معاون آموزشی مؤسسه یا نماینده آن
- اساتید راهنما
- دو نفر از اعضاء شورای پژوهشی مرکز متقاضی

تبصره: با توجه به استاد محور بودن دوره دکتری تخصصی پژوهشی، پس از انجام مصاحبه و تبادل نظر راجع به وضعیت هر کدام از داوطلبین، جمع بندی نهایی را هر یک از اساتید راهنما انجام خواهد داد.

۳-۵- کمیته مصاحبه، پس از مصاحبه با داوطلبین، نتیجه نهایی را به مؤسسه اعلام می دارد.

۳-۶- فهرست قبول شدگان جهت تأیید، توسط معاون آموزشی مؤسسه به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت ارسال می شود .

۳-۷- پس از تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، معاون آموزشی مؤسسه حداکثر ظرف مدت یک ماه اسامی افراد مورد تأیید را جهت نام نویسی داوطلبین اعلام می نماید.

۳-۸- مؤسسه مجری، مسئول اجرای مراحل گزینش دانشجویان می باشد.

۳-۹- داوطلب پس از دریافت پذیرش از مؤسسه و نام نویسی، رسماً "دانشجوی دوره دکتری تخصصی پژوهشی محسوب می گردد.

ماده ۴: نظارت و ارزیابی دوره

مسئولیت نظارت، ارزیابی و رسیدگی به مراکز تحقیقاتی در استمرار پذیرش دانشجو و نیل به دستاوردهای اعلام شده توسط مرکز تحقیقات، به عهده معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت است که به صورت ادواری توسط کمیته مربوطه با بررسی فعالیتها و دستاوردهای مرکز تحقیقات انجام می شود.

ماده ۵: نظارت و ارزیابی پایان نامه ها

پایان نامه دانشجویان دکتری تخصصی پژوهشی پس از طرح و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه مجری لازم است جهت تایید نهایی از طریق سامانه مربوطه برای معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت ارسال گردد.

بدیهی است پس از ارسال تائیده رسمی توسط معاونت تحقیقات و فناوری، پایان نامه قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۶: مقررات آموزشی جهت اعتباربخشی

۱-۶- رسیدگی به امور آموزشی و فارغ‌التحصیلی این دانشجویان در حوزه معاونت آموزشی مؤسسه و وزارت بهداشت انجام می‌شود.

۲-۶- مسئولیت رسیدگی به امور جاری دانشجویان به عهده شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه بوده و مطابق با مفاد آیین نامه مربوطه است و برای موارد پیش بینی نشده بر اساس قوانین دوره های دکتری تخصصی (Ph.D.) مصوبه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی عمل خواهد نمود.

۳-۶- فارغ‌التحصیلی دانشجو بر طبق مفاد آیین نامه و با حصول نتیجه فعالیت نهایی توسط مؤسسه انجام خواهد شد.

۴-۶- فارغ‌التحصیلان با مدرک دکتری تخصصی پژوهشی با ذکر گرایش تخصصی که متناسب با زمینه تحقیقاتی پایان نامه آنان در حوزه معاونت آموزشی وزارت بهداشت ارزیابی می شود ، می‌توانند در مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی به عنوان عضو هیئت علمی ترجیحاً "پژوهشی مشغول به کارشوند.

ماده ۷: مقررات مالی

۱-۷- پرداخت کمک هزینه تحصیلی و سایر مزایای دانشجویی به دانشجویان در دوره دکتری تخصصی پژوهشی مانند سایر دانشجویان همتراز در آن مؤسسه می باشد.

۲-۷- پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان دوره دکتری تخصصی پژوهشی که طبق مفاد بند ۱-۱-۴ آیین نامه دوره مربوطه از تمدید زمان دوره تحصیلی استفاده می‌نمایند، طبق نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می‌گردد. در صورتی که بر اساس رأی کمیسیون موارد خاص مؤسسه طول دوره تحصیلی اضافه بر سقف مجاز تمدید گردد، پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجو در طول این مدت ممنوع است.

۳-۷- دانشجو در هنگام ثبت نام طبق مقررات موظف به سپردن تعهد رسمی به مؤسسه می باشد که در صورت انصراف و یا به اتمام نرساندن دوره در مدت مجاز تحصیل، متعهد به پرداخت غرامت به مؤسسه می شود.

۴-۷- تمامی دانشجویان دوره دکتری تخصصی پژوهشی بجز موارد مندرج در بندهای ۵، ۶ و ۷ مانند سایر دانشجویان تحصیلات تکمیلی از مزایای تحصیل رایگان برخوردار می باشند.

۷-۵- داوطلبان دارای مدارک تحصیلی مانند دکتری تخصصی (Ph.D.)، تخصص بالینی (دستیاری) و فوق تخصصی و فلوشیپ که برای اخذ این مدارک از تحصیلات رایگان بهره مند بوده اند، در صورت پذیرفته شدن در دوره دکتری تخصصی پژوهشی ملزم به پرداخت هزینه های تحصیل خود بر اساس تعرفه شعب بین الملل دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت می باشند.

۷-۶- مراکز تحقیقاتی غیر دولتی و خصوصی میتوانند تا سقف تعرفه دوره مشابه در شعب بین الملل دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت شهریه دریافت نمایند. در یافت شهریه و میزان آن در زمان اعلام فراخوان پذیرش داوطلب باید رسماً اعلام گردد.

۷-۷- بورسیه های مؤسسات خصوصی مشمول ماده ۶ آیین نامه دوره دکتری تخصصی پژوهشی ملزم به پرداخت هزینه بر اساس قرارداد مابین دستگاه اعزام کننده و مؤسسه مجری می باشند.

ماده ۸: سایر مقررات:

۸-۱- نقل و انتقال دانشجو :

نقل و انتقال دانشجو در دوره دکتری پژوهشی ممنوع است بجز در موارد زیر :

۱- استاد راهنمای دانشجو به دانشگاه و مرکز تحقیقاتی دیگری منتقل گردد. بدین صورت اگر مرکز مقصد سایر شرایط مندرج در آیین نامه را داشته باشد پس از تایید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت انتقال دانشجو بلامانع است.

۲- در صورتیکه استاد راهنمای دانشجو به دانشگاه و مرکز تحقیقاتی دیگری منتقل گردد و مرکز مقصد فاقد شرایط برگزاری دوره باشد انتقال ممنوع بوده و یکی دیگر از اساتید مرکز مبداء راهنمایی دانشجو را بعهده خواهند گرفت.

۳- در صورت فوت استاد، دانشجو می تواند توسط یکی دیگر از اعضای هیات علمی واجد شرایط آن مرکز راهنمایی گردد و در صورت نبودن استاد واجد شرایط می تواند به مرکز واجد شرایط دیگری منتقل گردد .

۲-۸- با توجه به استاد محور بودن دوره ، پس از پذیرش دانشجو توسط استاد راهنما، دانشجو به هیچ وجه نمی تواند استاد راهنمای خود را تغییر دهد.

توضیح* : در این دستورالعمل منظور از مؤسسه، سازمان یا مؤسسه یا نهاد(دولتی / غیر دولتی) یا دانشگاه علوم پزشکی می باشد.